

Bouwen en het Bouwstoffenbesluit

Inleiding

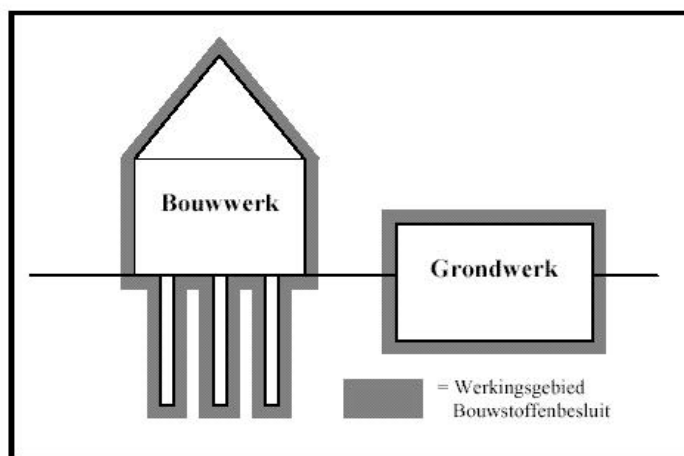
Jaarlijks wordt er in Nederland een grote hoeveelheid aan verschillende soorten bouwstoffen gebruikt bij bouwwerkzaamheden (werken genoemd). Het steeds opnieuw maken van deze bouwstoffen is een belasting voor het milieu; een reden om zo zuinig mogelijk om te gaan met die bouwstoffen. Daarom worden er naast nieuwe bouwstoffen – ook wel primaire bouwstoffen genoemd – ook al eerder gebruikte (secundaire) bouwstoffen toegepast. Het gebruik van deze bouwstoffen mag echter geen nadelige gevolgen hebben voor het milieu op de langere termijn.

Waarom het Bouwstoffenbesluit?

Het Bouwstoffenbesluit bodem- en oppervlaktewaterenbescherming (kortweg: Bouwstoffenbesluit of Bsb) is opgesteld met het doel rekening te houden met beide aspecten: enerzijds het stimuleren van het gebruik van secundaire bouwstoffen, anderzijds de bescherming van bodem en water. Het Bouwstoffenbesluit is een landelijke regeling die sinds 1996 gefaseerd is ingevoerd en op 1 juli 1999 volledig in werking is getreden.

Wanneer is het besluit van toepassing?

Het Bouwstoffenbesluit bevat regels voor het (her)gebruik van steenachtige bouwstoffen in een werk op of in de bodem of oppervlaktewater. Het Bouwstoffenbesluit is alleen van toepassing op die steenachtige bouwstoffen die in contact kunnen komen met regen-, grond-, of oppervlaktewater. Voorbeelden van bouwstoffen die onder het bouwstoffenbesluit vallen zijn: beton, stenen, dakpannen, zand, asfalt, cement, puin en grond. Hout, kunststof, glas, metaal en steenachtige bouwstoffen die aan de binnenkant van een werk worden aangebracht vallen dus niet onder het besluit.



Figuur 1: Werkingsgebied Bouwstoffenbesluit

Onder 'een werk' in het kader van het Bouwstoffenbesluit verstaan we:

1. een bouwwerk zoals een huis, een garage of een kantoorgebouw;
2. een wegebouwkundig werk, bijvoorbeeld een weg, een oprit of een viaduct;
3. een waterbouwkundig werk. Dit is een werk in oppervlaktewateren, op oevers of in uiterwaarden zoals oevervoorzieningen, bruggen, kades en dijken;
4. een grondwerk. In het algemeen is dit een aanvulling of een ophoping van de bodem, zoals een geluidswal, het dempen van een sloot maar ook het aanleggen van een park.

Het Bouwstoffenbesluit richt zich alleen op de toepassing van de bouwstoffen. Het Bouwstoffenbesluit is niet van toepassing op:

- Het tijdelijk wegnemen van een bouwstof en het daarna, onder dezelfde condities en onbewerkt op of nabij de oorspronkelijke plaats, opnieuw aanbrengen;
- De opslag van bouwstoffen;
- Het transport van bouwstoffen.

Wie is verantwoordelijk?

Het Bouwstoffenbesluit stelt de gebruiker van de bouwstoffen verantwoordelijk voor de naleving van het besluit. De gebruiker van een bouwstof is degene die zelf, op eigen kosten, een bouwstof aanbrengt in een werk of degene die opdracht geeft om op zijn kosten een bouwstof in een werk aan te brengen. Onder de gebruiker wordt dus verstaan de eigenaar en/of opdrachtgever van een werk.

Wie is het bevoegd gezag?

De waterkwaliteitsbeheerder is bevoegd gezag als het gaat om toepassing van bouwstoffen in oppervlaktewater. In bijna alle andere gevallen is de gemeente bevoegd gezag. Met uitzondering van die gevallen waar toepassing van bouwstoffen plaatsvindt binnen een bedrijf waarvoor niet door de gemeente maar door Gedeputeerde Staten of het Ministerie van VROM een milieuvergunning is afgegeven.

Hoe weet ik welke bouwstof ik mag toepassen?

Wanneer u materialen gaat toepassen in een werk moet u de milieuhygiënische kwaliteit van die materialen kennen. Ook wanneer u niet verplicht bent om te melden, moet u namelijk wel de gegevens kunnen overleggen. Wij adviseren u dan ook om bij uw leverancier van te voren een bewijsmiddel te verlangen. Het Bouwstoffenbesluit kent erkent drie soorten bewijsmiddelen, namelijk:

1. De erkende kwaliteitsverklaring

Een erkende kwaliteitsverklaring is een schriftelijk bewijs, waaruit blijkt dat de bouwstof waarvoor de verklaring is afgegeven, indien gebruikt op de in de verklaring aangegeven wijze, voldoet aan de kwaliteitseisen uit het Bouwstoffenbesluit.

Een erkende kwaliteitsverklaring kan alleen worden afgegeven door een instantie die door het Ministerie van VROM is aangewezen. Op het certificaat kan de producent één van de hiernaast staande logo's vermelden om aan te tonen dat zijn producten een erkende kwaliteitsverklaring dragen. Een erkende kwaliteitsverklaring moet door het bevoegd gezag als voldoende bewijs worden geaccepteerd. Op de website www.bouwkwaliteit.nl staat vermeld welke producten al beschikken over een kwaliteitsverklaring.



2. De partijkeuring

De gebruiker van een bouwstof kan in plaats van een erkende kwaliteitsverklaring een keuringsrapport overleggen. Dit keuringsrapport moet betrekking hebben op de gehele partij van de bouwstof zoals die in het werk wordt toegepast. De keuring van de bouwstof mag alleen worden uitgevoerd door een instantie die is aangewezen door het ministerie van VROM. Deze aangewezen instanties mogen het 'Kwaliteitswaarborg Bouwstoffenbesluit' vermelden op het keuringsrapport.



3. Overig bewijsmiddel

Het kan zijn dat een leverancier of een eigenaar/opdrachtgever van een werk op een andere manier dan een erkende kwaliteitsverklaring of een partijkeuring de kwaliteit van de bouwstoffen wil aantonen. In dat geval is het verstandig om contact op te nemen met het bevoegd gezag. beoordeelt of het geleverde bewijsmiddel de kwaliteit van de bouwstoffen voldoende weergeeft

Welke categorieën bouwstoffen zijn er?

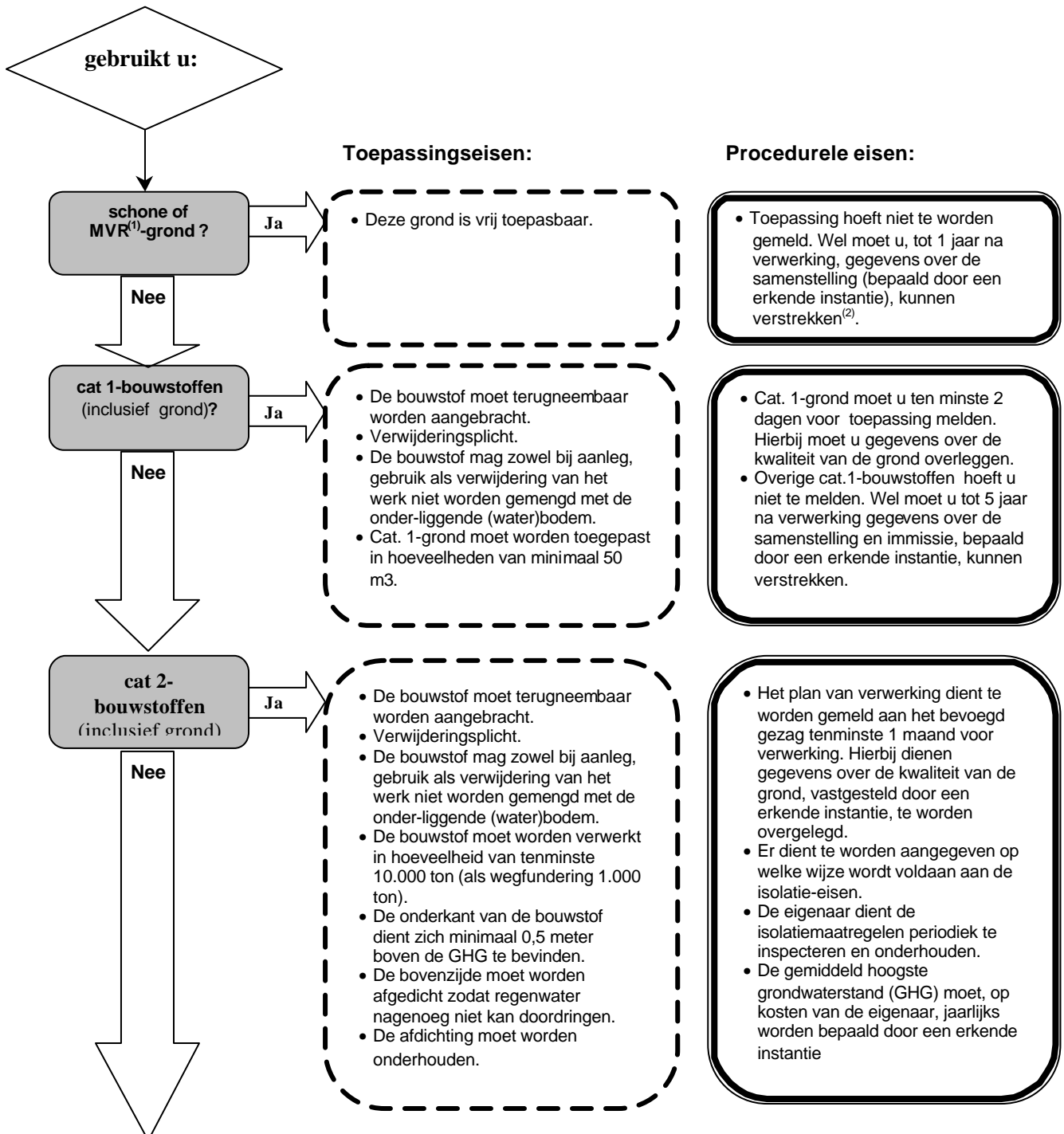
Als de samenstelling van de bouwstof of grond bekend is wordt deze ingedeeld in een categorie. Afhankelijk van de concentratie en het uitloggedrag van aanwezige stoffen worden bouwstoffen ingedeeld in de volgende categorieën:

- Schone grond;
- Categorie 1-grond en categorie 2-grond;
- Categorie 1-bouwstoffen en categorie 2-bouwstoffen;
- Geen van de bovengenoemde categorieën.

De keuringsinstantie vermeldt op het keuringscertificaat tot welke categorie de bouwstof behoort.

Wanneer moet ik melden en hoe moet ik de bouwstof toepassen?

In het Bouwstoffenbesluit staat wanneer u de toepassing van een bouwstof moet melden. Ook worden per categorie bouwstof voorwaarden gesteld aan de manier die mag worden toegepast. In het volgende vindt u de procedurele eisen en de toepassingseisen. Uitgegaan is van toepassing van de bouwstof op of in de bodem. Indien de bouwstof wordt toegepast op of in het oppervlaktwater geldt altijd een meldingsplicht. In dat geval moet u contact opnemen met het bevoegde waterschap.



Het Bouwstoffenbesluit is niet van toepassing

(1) MVR-grond is de afkorting voor 'ministeriële vrijstellingsregeling grond'
 (2) Het overleggen van gegevens kan niet worden verlangd:
 - wanneer u maximaal 50 m³ schone grond in een werk toepast;
 - wanneer u schone grond gebruikt in een werk dat niets anders omvat dan de bouw van een particuliere woning, danwel van een bedrijfspand van vergelijkbare omvang.

Meldingsplicht

Om inzicht te krijgen en te houden in welke bouwstoffen waar worden toegepast kent het Bouwstoffenbesluit voor een aantal categorieën een meldingsplicht. Het beste is om de melding gelijktijdig met de bouwvergunningaanvraag, milieuvergunningaanvraag/-melding of aanlegvergunningaanvraag te dienen. Indien geen andere vergunningen of meldingen ingediend hoeven te worden, moet u de melding in het kader van het Bouwstoffenbesluit voor de aangegeven termijn indienen. Voor de melding moet u gebruik maken van het wettelijk vastgestelde 'Meldingsformulier Bouwstoffen'. Dit formulier kunt u opvragen bij de afdeling VROM. Het formulier moet geheel ingevuld, voorzien van alle bijlagen en ondertekend worden ingediend. Meldingen die niet zijn ondertekend worden niet beoordeeld. Op een melding wordt geen besluit genomen. De melder ontvangt wel een ontvangstbevestiging.

Verwijderingsplicht

Voor toepassing van bouwstoffen die onder het Bouwstoffenbesluit vallen, geldt een zogenaamde verwijderingsplicht. Dus zodra een werk zijn functie verliest, moeten de bouwstoffen worden verwijderd, zodat ze opnieuw toegepast kunnen worden. De eigenaar van het werk is voor deze verwijdering verantwoordelijk. Alleen schone grond vormt een uitzondering op de verwijderingsplicht. In verband met de verwijderingsplicht moeten bouwstoffen die onder het Bouwstoffenbesluit vallen, zodanig worden toegepast dat zij geen onderdeel van de bodem gaan uitmaken. Dit betekent dat bouwstoffen terugneembaar moeten worden aangebracht.

Minimale hoeveelheid

Voor de handhaafbaarheid en de praktische uitvoerbaarheid van het Bouwstoffenbesluit zijn voor een aantal categorieën bouwstoffen regels gesteld aan de minimale toepassingshoeveelheid. Als er niet kan worden voldaan aan de minimale toepassingshoeveelheid mag de bouwstof niet worden toegepast.

Gegevens overleggen

Bij bouwstoffen waar geen meldingsplicht geldt, heeft het bevoegd gezag de mogelijkheid om de eigenaar/opdrachtgever gegevens met betrekking tot de samenstelling van de bouwstof te laten overleggen. Deze bevoegdheid is wel aan een tijdslimiet gebonden, afhankelijk van de categorie waartoe de bouwstof behoort.

Geïsoleerd toepassen

Sommige categorieën bouwstoffen mogen alleen toegepast worden als er goede isolerende maatregelen worden genomen. Deze isolerende maatregelen moeten voorkomen dat verontreinigende stoffen uit de bouwstof kunnen lekken naar het milieu. Dit betekent dat de onderkant en/of de bovenkant afgedicht moet worden.

'Ministeriële vrijstellingsregeling grond' (MVR-grond)

Binnen de gemeente Schijndel geldt één vrijstellingsregeling die het mogelijk maakt om voor een aantal verplichtingen van het Bouwstoffenbesluit vrijstelling te krijgen: de 'Vrijstellingsregeling samenstellings- en immissiewaarden'. In deze vrijstellingsregeling worden wijzigingen aangegeven in de toetsingscriteria voor bouwstoffen. Door die wijzigingen wordt een nieuwe categorie grond geïntroduceerd. Licht verontreinigde grond krijgt de benaming 'Ministeriële vrijstellingsregeling grond' (MVR-grond) indien het voldoet aan de in de vrijstellingsregeling gestelde criteria. MVR-grond wordt met betrekking tot het Bouwstoffenbesluit gelijk gesteld met schone grond.

Informatie

Indien u steenachtige bouwstoffen of grond toepast kunt u in het schema op de vorige pagina bepalen waar u aan moet voldoen. Uiteraard zijn in dit schema niet alle bepalingen uit het Bouwstoffenbesluit opgenomen. Bij vragen kunt u contact opnemen met de milieumedewerkers van de afdeling Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu. Zij zijn bereikbaar via telefoonnummer (073) 544 09 54/544 09 58.